

Høringsuttalelse – Forskrift om oppfølging av barn på barnevernsinstitusjon

Norsk Barnevernsamband (NBS) ønsker med dette å gi våre høringsinnspill til forslag om ny forskrift om oppfølging av barn på barnevernsinstitusjon.

NBS ble stiftet i 1923 og har lang tradisjon i barnevernfeltet. Vi utgir *Tidsskriftet Norges Barnevern* ([Tidsskriftet Norges Barnevern | Idunn](#)). Vi er en uavhengig sammenslutning som arbeider uten profittformål. 31.oktober – 01. november 2022 arrangerer vi vår tradisjonelle institusjonskonferanse.

NBS støtter hovedintensjonen med en forskrift som setter egne og tydeligere rammer for oppfølging av barn på barnevernsinstitusjon. Vi mener at dette er barn med et særskilt behov for god og helhetlig oppfølging – de er en sårbar og utsatt gruppe, og det å bo på barnevernsinstitusjon innebærer at barnet må forholde seg til flere voksne enn i et privat hjem. Tydelige ansvarsforhold er et helt grunnleggende premiss for å få til den helhetlige oppfølgingen barna har behov for, noe forskningen og ulike gjennomganger departementet viser til bekrefter.

Vi mener at barnevernsinstitusjon er et riktig og viktig tiltak for de barna som trenger det. For at forskriftens bestemmelser skal fungere i praksis til det beste for barnet, vil vi poengtere viktigheten av det ansvaret kommunen har i forkant av valg av institusjon som tiltak - barneverntjenesten må ha gjort et grundig arbeid med å kartlegge og forstå barnets behov og barnets situasjon. Og i samråd med barnet og foreldrene må det være utarbeidet gode planer for institusjonsoppholdet. Manglende innsikt i hvem barnet er og hva barnet trenger vil ellers kunne skape utfordringer i institusjonsoppholdet, at barnet ikke får den hjelpen det trenger og kunne bidra til unødvendig brudd og flyttinger.

Forskriftens formål og virkeområde

Som nevnt støtter NBS forskriftens formål og virkeområde. Vi vil særlig trekke frem viktigheten av at forskriften peker på det løpende og helhetlige ansvaret for tilpasset hjelp, omsorg og behandling. Dette understøtter at det må på plass et kontinuerlig og gjensidig samarbeid mellom barneverntjenesten og institusjonen. Institusjonens bidrag i form av sin kompetanse til å vurdere omsorg og behandling er et viktig moment her.

Vi mener at tydelige ansvarsforhold og krav til oppfølging også vil bidra til å redusere forskjeller mellom kommuner og kontaktpersoner. Videre at tydeliggjøringen av ansvar og roller mellom barnevernstjenesten og institusjonen vil styrke samhandlingen med andre aktuelle instanser rundt barnet ved at innsatsen fremstår mer helhetlig og samordnet.

Plikt til regelmessig oppfølging og kontakt

NBS støtter i hovedsak departementets forslag og påpekninger her. Men vi vil gi noen kommentarer knyttet til antall oppfølgingsbesøk. NBS mener at det både bør være et minimumskrav for antall oppfølgingsbesøk, og krav til faglig kvalitet. Vi støtter at det først og fremst må være en individuell vurdering av barnets behov og situasjon som er utgangspunktet for antall oppfølgingsbesøk. Vi mener likevel at et minimumskrav vil sikre at barnevernet som en presset tjeneste gjennomfører oppfølgingsbesøk. Vi mener også at det fremstår underlig at det ikke foreligger et minimumskrav til antall oppfølgingsbesøk på institusjon, når det er krav til antall besøk i fosterhjem.

Vi støtter samtidig at det utarbeides krav til faglig kvalitet om hva oppfølging skal bestå i. Vi er glade for at forskriften vektlegger viktigheten av god planlegging av oppfølgingsbesøket, og at involvering av barnet her er viktig.

Samarbeid og informasjonsutveksling om barnet

Vi støtter departementets påpekninger om at utveksling av informasjon er grunnleggende for et godt samarbeid mellom barnevernstjenesten og institusjonen. Vi mener at ansvarsgrupper, møter og telefonkontakt bør benyttes her, og at informasjon utveksles i samarbeid med barnet.

NBS mener at det er en styrke at departementet legger vekt på at samarbeid og informasjonsutveksling er et gjensidig ansvar mellom institusjonen og barnevernstjenesten. Dette er særlig viktig fordi *Nasjonal veileder for standardisert forløp institusjon* i stor grad legger ansvaret på institusjonen når det gjelder informasjonsutveksling, slik vi ser det. For å lykkes i et samarbeid til det beste for barnet støtter vi at dette må være et gjensidig ansvar.

Plan for oppfølging av barn på institusjon

Vi støtter at et godt planarbeid er et viktig verktøy for oppfølging av barn og foreldre under et institusjonsopphold. Vi vil påpeke viktigheten av at planen ikke blir for generell, men at den er aktuell og relevant for det enkelte barn. Vi mener at barnet og familien på den måten får et bedre eierskap til planen gjennom at den oppleves konkret. Det er viktig at planen setter rammer for samarbeid og involvering av alle rundt barnet. NBS mener barnevernstjenesten har plikt til å sørge for etablering av aktuelle hjelpetjenester der barnet skal bo, og at dette må tas inn i planarbeidet. Vi vil også poengtere viktighetene av at planarbeidet tar for seg hva som skal skje når barnet skal flytte fra institusjonen.

NBS er usikker på om det er hensiktsmessig og vil komme barnet til gode at institusjonen i visse tilfeller gis delegering av fullmakter. Vi stiller spørsmål til hvordan barnevernstjenesten da vil klare å ivareta sitt øvrige oppfølgingsansvar, og vi mener det kan være risiko for uklare roller. Vi mener at et godt samarbeid og god involvering av barnet vil kunne løse de eventuelle praktiske utfordringene som kan oppstå her.

Vi vil vi bemerke at forskriften med høringsnotat sier noe om hva oppfølgingen bør inneholde. Samtidig mener vi at det fortsatt er behov for gode og tydelige faglige parametere for hjelp, omsorg og behandling på barnevernsinstitusjon. Dette er først og fremst sentralt for den hjelpen barnet får, og hva institusjonstiltaket skal inneholde. Samtidig er det også med på å sette ytterligere rammer for ansvar og roller - og hva oppfølging må inneholde.

Til sist vil vi påpeke noen praktiske forhold vi mener påvirker hvordan barneverntjenestene vil være i stand til å etterleve kravene i forskriften, men som ikke berøres i høringsnotatet. Dette er forhold barneverntjenesten ikke kan påvirke direkte, men som vi mener vil påvirke oppfølgingen av barnet.

- Det første er tilgang til institusjoner i rimelig nærhet til ansvarlig barnevernstjeneste. Hvis det er lang reiseavstand vil dette påvirke mulighet for tett oppfølging av barna, muligheten for samarbeid og kontakt med institusjonen, samt samarbeid med instanser som skole/fritid/BUP osv. Ikke minst kan det påvirke barnas mulighet for kontakt med familie og nettverk.
- Det andre er tilgang til fosterhjem, med tanke på at barnet skal kunne vite så tidlig som mulig hvor de kan bo etter et institusjonsopphold hvis de ikke skal hjem.
- Det tredje er i hvilken grad institusjonene er tilpasset det enkelte barns behov. Forskriften angir at den skal bidra til «at barnevernstjenesten systematisk og regelmessig vurderer om barnet får hjelp, omsorg og behandling tilpasset det enkelte barnets behov, eller om det er behov for endringer eller ytterligere tiltak». Vi mener at videre kartlegging og utredning av barn og ungdommer også et viktig virkemiddel for å gi riktig hjelp. Det betinger at institusjonene har kompetanse, handlingsrom og fleksibilitet til å gjøre nødvendig kartlegging og utredning, og deretter tilpasse sitt tilbud i tråd med hva barnet trenger, og uten at barnet må flytte. Vi er usikre på om institusjonene i dag kan ivareta dette, og mener at institusjonene må rustes mer i lys av dette perspektivet.

NBS mener dette er strukturelle og ressursmessige utfordringer som påvirker barneverntjenestens mulighet for å sikre stabilitet og kontinuitet for barnet. Barn på barnevernsinstitusjon opplever ofte mange flyttinger. Dette er utfordringer som må tas på alvor, og at barnevernsmyndighetene ser på hvordan en kan løse disse utfordringene.

Vi takker for muligheten til å gi innspill, og ønsker departementet lykke til videre med ferdigstillelse av forskriften.

Med vennlig hilsen
Norsk Barnevernsamband

Mari Holth
Leder
Mobil: 47069285
mari@barnevernsambandet.onmicrosoft.com